

Aalborg, den 13. marts 2023

Forord (Bjarne Nielsen)

I 1946 blev 1. gilde i Aalborg delt i 4 gilder. Næmlig 1. gilde - 3. gilde - 4. gilde og 5. gilde. Senere (23. marts 1953) opstod 7. gilde som et barn af 5. gilde. Som det fremgår af det vedlagte bilag, skete der i årene 1973 til 2021 fusioner mellem flere af disse gilder. I 2021 var der en større fusion, så alle 5 gilder igen var et gilde.

Brudstykker fra 1. Gilde i Aalborg 1973-2021 (Flemming Hansen og Klaus Cordes)

1972 Afholdelse af den første Vesterhavsmarch. 1. Gildes brødre udgjorde i mange år stampersonel på startstedet i Løkken. Senere flyttede 1. Gilde til posten ved Kettrup.

1985 1. Gilde fejrede sin 50års fødselsdag med festgildehal i Skydepavillonen. I anledning af jubilæet blev bogen: "Fra herskabsvilla til Gildeborg" udgivet.

1990 1. gilde forsøgte sig som markedskræmmere med en stand på Hjallerup Marked. Der blev tjent penge til Hjælpefonden.

1995 1. Gilde fejrede sin 60års fødselsdag med optagelse i Chr. d. 4. 's laug og aftenfest på Aalborg Seminarium.

1997 Det første Løvspringsrally afvikledes i den Himmerlandske natur. Senere fulgte flere rallys hvert andet år.

1999 Mandfolkesejls med det gode skib Klitta af Århus. Turen gik til Nappedam i bunden af Kalø Vig. Efter en våd og gyngende tur hjem var det rart at komme på fast grund igen.

2001 blev Indledt samarbejde med 2. Gildes piger om udendørs gildehal i Flamsted i august måned.

2007 1. Gildes afvikling af Drageskydningen kunne dette år fejre 50års jubilæum.

Vestbjerg Marked i maj. En hyggelig weekend, men indtægten stod ikke mål med arbejdsindsatsen.

2009 Årets gildeweekend havde Livø som bestemmelsessted. Et rigtigt godt valg, men opholdet måtte desværre afkortes på grund af storm. Den sidste færge gik fra øen søndag kl. 8.30.

2010 25. juni var det så blevet tiden for 1. gildes 75års jubilæum. Det blev afholdt på Klarup Kro. Festlig aften med flere prominente gæster. Klarup pigekor underholdt. I anledning af jubilæet blev der udgivet et Jubilæumsskrift.

I september afvikledes 1. Café-dag sammen med 9. gilde i Gildeborgens have.

2011 Gildemødet i februar var et besøg i Casino. Der var vist ingen af gildets medlemmer, der gik fallit denne aften.

2012 I maj afvikledes Rally med en tur i Vendsyssel, og årets gildeweekend var bl.a. et besøg hos Helgstrand Dressage i Uggerhalne. Café-dagen ændrede navn til Høstmarked, der afvikledes for sidste gang i 2019.

2014 bød på en nyskabelse i form af et gildemøde i Hasseris kirkes krypt i samarbejde med 2. gilde og indbydelse til alle gildebrødre i Aalborg. Vi var 81 personer, der hørte om Mamma Docs opvækst og spændende virke.

2017 afholdes den sidste Sct. Georgs gildehal i Helligåndsklosteret. Hermed brød man en mangeårig tradition for 1. gilde. På gildetinget besluttedes ligeledes, at Drageskydningen skulle ophøre efter afvikling igennem 60 år.

I 2017 og 2018 arrangeredes to weekendture med ledsagere: 2017 til Brande m. bl.a. besøg i de nedlagte brunkulslejre og 2018 til Thy og Vestjylland med besøg i strandingsmuseet Sct. Georg.

2018-20 1. gilde deltog i Aalborggildernes omdeling af orienteringsbreve om nye elmålere. Mange sjove oplevelser med opdagelse af nye steder i Aalborg.

3. Gilde i Aalborg (Sven O. Rasmussen)

Da det første Sct. Georgs Gilde i Aalborg var blevet så stort at en deling var nødvendig blev Aalborg Stadsgilde oprettet og gildebrødrene fordelt til 1., 3., 4., og 5. Gilde som blev indviet i august – september 1946.

3. Gilde blev et aktivt gilde, der deltog i de fælles gildeaktiviteter både på lokalt og landsdækkende plan. Der blev optaget mange nye gildebrødre, og gildet blev modergilde for 1. Gilde i Hobro (17/4 1947) og som også leverede ledere til Stadsgilde og Landsgildeledelserne. Med tiden blev gildebrødrene så få og gamle, at det på gildetinget i marts 2004 blev besluttet at nedlægge 3. gilde og at søge optagelse i 7. Gilde. Således bestemt blev de sidste 9. gildebrødre og gildets sidste værdier overført til 7. Gilde i Aalborg ved Sct Georgs Gildehallen d. 20. april 2004.

I 3. Gildes 58 år har 153 gilde brødre været medlemmer af gildet.

4. Gilde i Aalborg (Bjarne Nielsen)

Den 3. september 1946 blev 4. gilde stiftet ved, at 39 gildebrødre ønskede at komme i 4. gilde.

4. gilde holdt de gamle traditioner ved lige og fik gennem årene hæftet forskellige betegnelser på sig - bl.a. kværlantgildet - katolikgildet - hjemmeværnsgildet - de gamle - sig selv nok gildet, og det var kun nogle af de betegnelser, der var knyttet til 4. gilde.

Op gennem 1980'erne stillede 4. gilde, som mange af de andre gilder i Aalborg, postmandskab til det store traditionsrige spejderløb Vasa Vasa. Typisk bemandede gildet en post.

Men i begyndelsen af 1990'erne var der mange ældre i gildet, og der var større afgang end tilgang. Der var så få aktive tilbage i gildet, at det ikke var muligt, at gennemføre nogle møder med indhold. Derfor så ledelsen sig om efter et gilde, man kunne lægge sig sammen med. Det betød, at 4. gilde den 24. oktober 1994 blev overflyttet til 5. gilde. Denne sammenlægning varede i 27 år.

5. Gilde i Aalborg 1973-2021 (Lars Hedegaard)

I 1973 var Bent Jansson gildemester, Karl Sørensen kansler, og Jørgen Wind skatmester.

Dage kommer - dage svinder, kædes sammen - bli'r til år.

Hvert et nu, er snart kun minder - tiden hastigt for os går.

Disse ord indledte både vort 25 og 50 års jubilæumsskrift, de bliver mere og mere aktuelle.

5. Sct. Georgs Gildes Hjælpefond stiftedes i 1978, af en selvbestaltet gruppe, Lars Gørlitz, Finn Lauritzen Christensen og Bent Thomsen, bl.a. fordi årlig uddeling af penge til spejdere m.fl. ofte volte gildeledelsen problemer. Startkapital, overskud af ølsalget på Pinsemarked, 7.742,09 kr.

I starten kom indtægterne fra et særligt kontingent + overskuddet fra gildets spisekonto, og så var vi fri for den påtrængende "Raslebøsse". Forøgelse af fondskapitalen, kom bl.a. fra udlån til grupperne, som konkurrerede om at få pengene til at yngle - salg af Rundskuehæfter - opkøb af musikbånd fra konkursbo og vinsalg inden for gildet, men Aalborg-Dagene var og blev det arrangement der p.g.a.. gildernes opfindsomhed og gåpåmod gav det største afkast, og især ølteltet var der kamp om at få. Vi fik ølsalget et år, og efter at have prøvet forskellige ting blev det spidstegt pattegris, vi tjente på, senere kom kørsel med Nordens ældste børnekarrusel til. Ved karruselejerens død, overtog Erhvervsforeningen i Aars, og så nu kom der store transportudgifter til, men med vognmand Ole Jensens hjælp, blev der stadig overskud til Hjælpefonden, og i 1984 passerede vi 50.000 kr. på bogen, så gildet nu var pænt repræsenteret ved Stadsgildets koordinerede uddelinger.

I 1984 kom et motionsløb - Aalborgløbet, arrangør 5. gilde, og bl.a. med Sparekassen Nordjylland som sponsor, flest indtægter dog fra annoncører, der ved kæmpe indsats af Palle Bjørnstrup fik deres budskab ud. Løbet var en stor mundfuld, det krævede alle mand af huse, incl. koner og børn. Det blev en tradition, og afviklet årligt indtil vi stoppede p.g.a. for ringe deltagelse.

40 års jubilæum holdt vi i 1986, kransenedlæggelse på 5. gildes første gildemester Børge Thuens grav - reception i Gildeborgen ved middagstid - jubilæumsgildehal i Klosters refektorium - afsluttende med fest på Skydepavillonen.

Aalborg-Dagene var kilde til indtægter for mange af byens klubber, der havde masser af ideer for at more folket. Vores gennemgående aktivitet, var børnekarrusellen, men som årene gik opstod der ofte problemer, som krævede hurtig udrykning af gildets "smede", og da ejerne ikke formåede at vedligeholde karrusellen, prøvede vi at købe den, da det ikke lykkedes, stod valget mellem at stoppe, finde en anden eller måske bygge en selv. Som sagt så gjort, i 1987 opstod et selvbestaltet udvalg af Bo Essenbæk, Poul Christensen, Palle Bjørnstrup og Ib Andersen, formål, at bygge en ny Karrusel. Bo spurgte Mogens Christiansen om vi måtte benytte værkstedet i Galstersgade - og fik ja. Planen blev vedtaget, og i 1988 vedtog Hjælpefondens bestyrelse, at sætte 25.000 kr. på højkant til bygning af en ny karrusel, fremstillet af gildets medlemmer, Poul Christensen udarbejdede tegningerne til en ny "kopi" af den gamle karrusel, udført i stål, til forskel fra den gamle, der var næsten helt i træ. Grupperne stillede mandskab, og hver mandag samledes en broget flok - der blev savet, boret, svejset, slebet og malet i lange baner, uanset uddannelse, med Mogens Christiansen som inspirerende værkfører. Samtidig med byggeriet, arbejdes der på højtryk med forslag til karruselheste - selvsnedkererede - glasfiberstøbte - eller hvad?

På Aalborg-Dagene i 1989 var karruselarbejdet så langt fremme, at vi kunne køre med vores egen karrusel, dog med lånte heste og kaner fra Aars. Professionelle gøglere kom med roser og gode råd, men vi havde problemer med at få den tonstunge karrusel i omdrejninger, og senere standset. Henning Møller Pedersen fik på en rejse til Kenya, hvor hans datter boede, en ide, da han så de mange flotte træskærearbejder på markedspladserne - og kom hjem med fotos og tilbud på en karruselhest. Desværre gav Kenyaneren op, men det gjorde Henning Møller P. ikke - på en rejse fandt han en leverandør i Spanien, og kommer hjem med en flot karruselhest i træ, som alle faldt for - så i 1989 afgav vi ordre på 16 "fuldblods karruselheste", pris 39.000 pesetas/stk. Hestene ankom, og blev beundret. Men hvordan får man hestene til at se ud som rigtige karruselheste? Her fik vi professionel hjælp af Anton Jensen 12. gilde, som satte malermester Per Bluhme Larsen ind i farvernes mysterium - andre skaffede stignøjler og seletøj, alt imens Mogens Christiansen tryllede med mekanikken og fik et halvt bagtøj fra en Toyota til at virke sammen med en fælg fra en Mascot, hvilket løste start/stop problemerne. 4 farvestrålende kaner dukkede op af savsmuldet, dygtigt styret af "kanefører" Ole Max Müller. Endelig i 1990 stod vores børnekarrusel færdig med flotte reklamer fra vore sponsorer, som Palle Bjørnstrups talemåder havde bragt i hus - Bo Essenbæk løste problemet med opbevaring, ved at stille plads til rådighed på sit lager på Kinnerupgaard. Aalborg-Dagene blev afholdt på Honnørkajen, hvor vi stolte stillede op - og sendte en varm tak til Ole Vognmand alias, Ole Jensen, for uden hans hjælp havde vi aldrig fået den tunge last frem.

Spidstegt pattegris var som tidligere omtalt en anden af 5. gildes aktiviteter. Den krævede morgenmænd, for der skulle et rigtigt glødebål til, og det skulle startes før daggry, så grisen var klar til udskæring, af "kokkene", Hugo Jensen og "Polle" Christensen, iklædt gildeforklæder og kokkehuer - sammen med lidt fadøl gik forretningen strygende - mens de voksne nød de kulinariske rariteter, kørte børnene karrusel, og det skæppede i kassen. Aalborg-Dagene flyttede til Kildeparken, hvilket var en ulempe for karrusel drift og spidstegning. Vi forsøgte med weekend arrangementer, f.eks. Havnefest på Gjøll, men der var med den store vægt et problem, og kun med velvilje fra Ole Vognmand, holdt vi skindet på næsen.

Det var sjovt at bygge en karrusel, men knapt så sjovt at drive den, ud fra disse erfaringer, anmodede vi Hjælpefondens om, at afhænde karrusellen, og i stedet finde andre projekter at samles om, og den 16. marts 1996 gik over i gildets historie, da vi sagde farvel til karrusellen - solgt som beset til en tivolimand i Øster Hassing for 25.000 kr.

Hjælpefondens blev nedlagt i 2010, med tre store donationer, 60.000 kr. til Spejdermuseet, 40.000 kr. til LOA, og 20.000 kr. til Hospitalsklovnene.

5. Gildes Bryggerlaug stiftedes i 2006, med Bent Uggerly som laugsmester, Lars Hedegaard som laugsskriver, Mogens Christiansen som laugsskatmester, og Ole Max Müller som posekigger, samme ledelse sad i alle årene, indtil nedlæggelsen i 2019, kun laugsskatmesteren, blev i 2010 udskiftet med Bo Essenbæk. Der blev i de 13 år brygget masser af dejligt øl, under kyndig vejledning af brygmester Per Sander, bl.a. til kammeratskabsaftenen ved Landsgildetinget i Aalborg i 2009, og til gildets friluftsgildehaller, men det meste drak vi selv.

Vesterhavsmarchen var et fællesgildearrangement, hvor 5. Gilde stod for station Løkken, det krævede hårdt arbejde, og stor opfindsomhed, godt styret af Bent Uggerly som stationsleder de sidste mange år.

Af andre ting, 5. Gilde har stået for eller deltaget i, skal nævnes Fastelavnstestene og salg af entre billetter på Aalborg Væddeløbsbane.

Tug on water blev arrangeret af gildet, som var en tovtrækningskonkurrence mellem to dragebåde, bemanded med 10 mands hold fra forskellige deltagende skibe, ved Tall Ship i Aalborg i 2015 og 2019.

7. Gilde i Aalborg 1973-2021 (Kurt Keldorff)

I 1973 havde 7. gilde 20 års jubilæum, hvilket jo faldt sammen med Landsgildet 40 års jubilæum. Gildets 40., 50. og 60 års jubilæer er også blevet behørigt fejret.

Der har været mange meget forskellige emner på dagsordenen til gildemøderne gennem årene. Ligeledes har der været mange besøg af forskellige personer og besøg på virksomheder af meget forskellig art.

Fra 1973 til 1983 blev der inden hvert gildeting afholdt en kegleturnering. Førstepræmien var en kegle i naturlig størrelse.

Fra 1984 til 2021 har det været afholdt rafletturnering inden hvert gildeting.

Førstepræmien var en terning i stor størrelse, hvor vinderen fik en sølvplade monteret. Taberen fik en buket plastikblomster.

Præmierne fra begge turneringer var vandrepræmier, og skulle således medbringes til næste år.

I 2004 blev 3. gilde nedlagt, og der blev overført 9 gildebrødre.

I mange år har vi haft en tradition med at tage til Stendalshytten i Rold Skov, som det sidste møde inden sommerferien. Det blev som regel også til en kort vandretur, hvor man skulle "skaffe" sig en pind til spid.

Gildebrødrene skulle selv stege deres kød på spid over bål. Efter spisningen fik aftenens indbudte bålaler ordet. Aftenen sluttede gerne med kaffe og bålterter. Fra 2010 til 2016 blev arrangementet flyttet til Wasa-Wasa hytten ved Svenstrup og stadig efter samme opskrift.

Gildeborgens udsmykning har altid ligget 7. Gilde stærkt på sinde. Det er ikke nok at have et hus. Huset skal have sjæl. Vores linie har været, at være med til at give huset en udsmykning, der har relation til spejderbevægelsen og gildebevægelsen. Gildet har bl.a. doneret et elektrisk ur, hvor 7'tallet naturligvis var farvet rødt.

Ved gildets 25 års jubilæum i 1978 donerede vi en startsum på kr. 1.000,- til anskaffelse af en buste af Baden Powell i naturlig størrelse. Busten blev anbragt i Gildeborgen i Aalborg i 1981 og står der stadig.

Originalen er fremstillet af den østrigske billedhugger Hilda Heger fra Salzburg. Originalen står ved Europabordet i Grossarl, hvor det blev indviet i 1979.

Fra 1982 til 2020 blev der hvert år arrangeret andespil, hvor en del af midlerne gik til "Hjælpekassen til spejderne", hvor der hvert år – efter ansøgning – blev doneret midler til de forskellige spejderenheder. En anden del gik til "Hjælpekassen til Gildeborgen", som især var til vedligeholdelse af lokalerne.

Gennem 12. gilde fik vi tilbudt en af de større opgaver med omdeling af breve til det meste af Aalborg og Nørresundby byområder. Der skulle skiftes elmålere i samtlige bygninger. Det var en meget stor opgave, som krævede alle gilderne i Aalborg. Der var omdeling i hver eneste uge – lige undtagen mellem jul og nytår – i det halve år det stod på. Hver uge skulle der hentes, kuverteres og omdeles breve.

Da vi var 10 gilder, havde det enkelte gilde tjansen hver 10. uge. Opgaven strakte sig fra efteråret 2018 til efter sommerferien 2019.

7. og 12. gilde stod for planlægning og organisering, og vi deltog også i omdeling m.v. i vores uger.

Det gav selvfølgelig en hel del penge til de enkelte gilders kasser. Alt i alt en stor opgave, som alle gik til med stor ildhu.

Når man kikker på stambogskortene på de gildebrødre, der har været gennem tiden, er det blevet til 104, der på et eller andet tidspunkt har været gildebror hos os. Mange af dem har haft fremtrædende lederposter i troppe, grupper, kolonner, divisioner og distrikter.

Ligeledes var der også stærke kræfter med ved oprettelsen af "De historiske Samlinger" den 24/4-1958.

Samlingerne kan fejre 65 års jubilæum i år.

Vi har i lang tid godt kunnet se, hvor det bar hen med 7. gilde. Vi var blevet for få, så fra 2015 til 2021 holdt vi mange møder – især gildehaller – sammen med et andet gilde. Der må siges at være lidt sjovere, når der er mere 6-7 gildebrødre på stolerækkerne.

Alting har en ende, således også 7. gilde. Den 21/9-2021 blev vi lagt sammen med 1. og 5. gilde til et nyt 1. gilde. Så fra at være 12 gildebrødre blev vi nu 35.

Det nye 1. Gilde i Aalborg 2021-2023 (Bjarne Nielsen)

Den 18. september 2019 blev der afholdt et møde mellem ledelserne i 1., 5. og 7. gilde, om der var basis for et nærmere samarbejde mellem de tre gilder. Der var der, og gennem en række møder mellem de tre ledelser blev det nye 1. gilde formet. Det tog lidt tid, da vi i denne periode også kæmpede med Covid-19.

Den 19. august 2021 blev der afholdt stiftende gildeting med valg af en ledelse, der blev indsat den 21. september 2021. GM - Svend Erik Jensen, GS - Kurt Keldorff og GK - Bjarne Nielsen. Der var 35 gildebrødre i det nye gilde.

Nu skulle der laves møder med et varieret og spændende indhold, og med mange gildebrødre til stede.

Aalborg, den 16. marts 2023